

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Засновано у 2001 р.

Випуск 1(28)

Київ
ДП "Видавничий дім "Персонал"
2011

УДК 330-339; 321.7; 159.9
ББК 65.9(4УКР)29-2я43
М58

Редакційна колегія

Подолька А. М., д-р юрид. наук — головний редактор
Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф. — заступник головного редактора
Ігнатченко А. А., канд. техн. наук — відповідальний редактор

Політичні науки

Антонюк О. В., д-р політ. наук, проф., Бабкіна О. В., д-р політ. наук, проф., Бідзюра І. П., д-р політ. наук, Варзар І. М., д-р політ. наук, проф., Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф., Гончаренко О. М., д-р іст. наук, Піляєв І. С., д-р політ. наук, Хижняк І. А., д-р іст. наук, проф., Шуба О. В., д-р політ. наук, проф.

Економічні науки

Захожай В. Б., д-р екон. наук, проф., Дахно І. І., д-р екон. наук, проф., Дмитренко Г. А., д-р екон. наук, проф., Куроченко О. В., д-р екон. наук, проф., Піла В. І., д-р екон. наук, проф., Радзівський О. І., д-р екон. наук, Федоренко В. Г., д-р екон. наук, проф., Шостак Л. Б., д-р екон. наук, проф., Швець В. Я., д-р екон. наук, проф., Баєва О. В., д-р біол. наук, проф.

Психологічні науки

Балл Г. А., д-р психол. наук, проф., Лігоцький А. О., д-р пед. наук, проф., Ложкін Г. В., д-р психол. наук, проф., Приходько Ю. О., д-р психол. наук, проф., Синьов В. М., д-р пед. наук, проф., Чернуха Н. М., д-р пед. наук, проф., Чуприков А. П., д-р мед. наук, проф.

Юридичні науки

Александров Ю. В., канд. юрид. наук, проф., Ануфрієв М. І., д-р юрид. наук, проф., Бородин І. Л., д-р юрид. наук, проф., Бандурка О. О., д-р юрид. наук, проф., Корнієнко М. І., канд. юрид. наук, проф., Курко М. Н., канд. юрид. наук, доц., Марчук В. М., д-р юрид. наук, проф., Подолька А. М., д-р юрид. наук, Юлдашев О. Х., д-р юрид. наук

Рекомендовано до друку Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 1 від 26 січня 2011 р.)

Міжрегіональна Академія управління персоналом.

М58 Наукові праці МАУП / редкол.: А. М. Подолька (голов. ред.) [та ін.]. — К. : МАУП, 2001. — Вип. 1(28). — К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. — 212 с.: іл. — Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику наукових праць публікуються статті науковців, які займаються проблемами розвитку економіки, політології, психології і права.

Для науковців, викладачів, студентів, а також усіх, кого цікавить розвиток науки в Україні.

Збірник «Наукові праці МАУП» зареєстровано Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України (свідоцтво від 11.04.02 за № 6048, серія КВ) як наукове видання, в якому висвітлюються результати наукових досліджень в галузях економіки, політології, соціології, психології, права, матеріалів наукових конференцій.

Вищою атестаційною комісією України «Наукові праці МАУП» визнано як фахове видання з політичних наук (за постановою Президії ВАК України № 1-05/4 від 26 травня 2010 р.).

ББК 65.9(4УКР)29-2я43+67.9(4УКР)я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2011
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2011

ЗМІСТ

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

Шайгородський Ю. Ж.

Міф як інтегрована форма політичної свідомості..... 5

Дікарев О. І., Луцишин З. О.

Інституалізація дипломатії в гео економічному та енергетичному вимірі Євразії..... 9

Гольцов А. Г.

Геостратегія держав світу: основні рівні і типи 21

Дікарев О. І., Хоанг Динь Чай

Дипломатії Ірану в маркетингових стратегіях 27

Медвідь Ф. М.

Стратегічне партнерство України і Польщі в умовах багатополярного світу 33

Харебава Л. Д.

Проблеми зміцнення демократії у контексті міжнародно-правового співробітництва на сучасному етапі..... 39

Морару А. А.

Державно-правова організація системи державного управління: класичні і сучасні моделі 44

Тимошин В. В.

Поняття форми державного контролю господарської діяльності у сучасній державно-правовій теорії..... 49

Автенюк О. А.

Державно-правові проблеми реформування системи управління вищою освітою: зміст і способи їх розв'язання 54

Неуєнг Куинь Май, Алмаши И. Н.

Региональные стратегии принятия внешнеполитических решений и модернизации в Евразии 59

Хоанг Динь Чай

Сотрудничество в основных парадигмах международных отношений: концепт институтов в реализме и либерализме 68

Гудов В. А.

Стратегія розвитку міжнародних відносин на прикладі аварії на Чорнобильській АЕС 74

Алексейченко О. В.

Війна як специфічний феномен у міждержавних відносинах..... 79

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Юсеф Н. Н.

Енергетична співпраця України з країнами Близького Сходу..... 85

Ейсмонт В. В.

Концептуальний підхід до класифікації форм власності..... 94

Ейсмонт В. В.

Інституціональна система власності як фактор економічного розвитку 101

Медвідь Я. Ф., Ніколаєва Я. І.

Державне управління інвестиційною діяльністю в Україні 107

Бедрадіна Г. К.

Визначення рівня якості менеджменту на туристичному підприємстві..... 113

Феїм Брава

Класифікація та основні характеристики міжнародних фінансових стратегій транзитивного типу 119

Гусейнов М. Й. огли

Концептуальні підходи до управління організаційними змінами промислового підприємства..... 125

Гусейнов М. Й. огли

Теоретичні аспекти організаційних змін підприємства..... 131

ПРАВОВІ НАУКИ

Зарудний Є. О.

Щодо питання про правовий статус спеціалізованої вченої ради 138

Білоус А. О., Автенюк О. А.

Державно-правове забезпечення розвитку системи вищої освіти в Україні: сучасний стан і перспективи 141

Соловійова А. М.

Психологічна залежність у контексті кримінального права 146

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО КЛАСИФІКАЦІЇ ФОРМ ВЛАСНОСТІ

Наукові праці МАУП, 2011, вип. 1(28), с. 94–100

Власність є фундаментом економічної системи. Вона визначає соціально-економічну природу виробничих відносин, а отже, і всієї системи, тобто всього суспільного ладу. З цих позицій розглядаються різні форми власності в умовах формування в Україні нових ринкових відносин та їх вплив на трансформацію економіки в цілому.

У класичному вигляді існує три види власності: державна, колективна, приватна. У нашому законодавстві є ще й четверта — виключна власність народу.

Форму власності визначає зміст виробничих відносин щодо присвоєння об'єктів власності або суспільно-виробничі відносини, або відносини економічної власності. Від них залежить спрямованість економічного базису як сукупність історично визначених економічних відносин (техніко-економічних і суспільно-економічних), які становлять економічну структуру суспільства, а отже, і розвитку макроекономічної системи. Разом з тим існує думка про те, що форма власності не є домінуючим чинником економічного розвитку, але не варто і недооцінювати її значення [14, 69]. Дійсно, вона — не домінуючий, а один з основних факторів розвитку макроекономічної системи.

У господарській практиці приватна власність трансформувалася в різні форми власності, що характеризують недержавне (приватне) привласнення факторів і результатів виробництва, — акціонерну, кооперативну, пайову та ін. Саме вони (на поверхні економічного життя) є конкретними формами власності. Тому в сучасних умовах приватна власність — це не конкретна форма, а швидше вид власності — сукупність різних форм власності, що характеризують відповідно до контексту, вкладеного в цей термін авторами, недержавне привласнення факторів і результатів виробництва, або експлуатацію людини людиною [11, 21].

Разом із тим акціонерна і кооперативна вважаються колективними формами власності, а в Цивільному кодексі України їх відносять до організаційно-правових форм [19]. В одних ви-

падках до колективної форми також відносять державну і комунальну власність, в інших — їх розглядають окремо, як форми суспільної власності [10]. До державної В. Полюянов відносить комунальну власність адміністративно-територіальних одиниць [18], при цьому Л. Кузьменко і Л. Червова виокремлюють загальнодержавну власність [5]. В. Каменецький і В. Патрикеев говорять про форми реалізації права цивільної власності. На їх думку, існує тільки три такі форми: приватна, спільна часткова і спільна сумісна. До приватної вони відносять індивідуальну власність. До спільної часткової — власність господарських товариств, до спільної сумісної — державну власність, власність суб'єктів Російської Федерації, муніципальну, громадських організацій [12, 66–73]. Зважаючи на зазначене можна констатувати, що єдиної думки стосовно класифікації форм власності не існує. Це створює певні труднощі теоретичного і практичного характеру.

В економічній енциклопедії за редакцією С. Мочерного відзначається, що в системі власності найважливішими підсистемами є економічна та юридична власності [7, 237]. Економічну власність як категорію розглядають насамперед як систему виробничих відносин між суб'єктами присвоєння (власниками) стосовно присвоєння об'єктів власності. Такий підхід становить основу політекономічного підходу до характеристики власності. На думку А. Запорожан, об'єктами присвоєння передусім виступають фактори виробництва, оскільки вони є найважливішою ланкою безперервного процесу суспільного відтворення [11], спрямованого на досягнення головної мети розвитку макроекономічної системи — мак-

симального задоволення постійно зростаючих потреб суспільства і кожного його члена.

Фактори виробництва самі по собі не можуть задовольняти ці потреби, але володіння ними дає можливість привласнювати результати виробництва, які служать як для задоволення потреб, так і для розвитку самих факторів виробництва. Для одержання найкращих результатів виробництва необхідно ефективно розпорядитися факторами виробництва. Тобто разом із правом володіння з'являється право розпорядження. А. Запорожан вважає, що зміст економічної ефективності макроекономічної системи полягає в ефективності розпорядження [11].

Найбільш значущим є володіння основним фактором виробництва — засобами виробництва, оскільки це дає змогу привласнювати та розпоряджатися іншими факторами виробництва. Наприклад, власник засобів виробництва, незважаючи на певні обмеження, може встановлювати заробітну плату і впроваджувати досягнення НТП на свій розсуд. В остаточному підсумку право володіння засобами виробництва визначає не тільки право розпорядження, але й право присвоєння більшої частини результатів виробництва.

Разом з тим від розподілу результатів виробництва залежить соціальна ефективність макроекономічної системи. Тому для досягнення певної збалансованості економічної та соціальної ефективності суспільство законодавчим шляхом наділяє власників відповідними правами володіння, розпорядження і користування засобами та результатами виробництва. У сукупності дані права становлять право власності або юридичну власність.

Донедавна більшість економістів якщо й усвідомлювали наявність зв'язку між економічною і правовою системами, але хіба що в загальному вигляді [13, 62]. Економічна та правова системи власності утворюють цілісну систему відносин власності. Тому для її дослідження необхідно застосовувати категорії діалектики, які дають змогу виявити сукупність частин і елементів цілісної економічної системи, зв'язків і відносин між ними (а отже, суперечностей, тенденцій розвитку тощо), а також внутрішню організацію, спосіб зв'язку між підсистемами і елементами підсистем (а отже, структуру змісту), спосіб його існування, тобто категорії “зміст” і “форма” [9, 840].

З точки зору відносності взаємозв'язку категорій “зміст” і “форма” необхідно розглядати, відповідно, економічну і правову системи власності.

Юридична власність є формою вияву реальних економічних відносин власності, — вважає

С. Мочерний [7, 237]. Разом із тим державну і приватну власність відносять до юридичних форм власності, що відображається у відповідних законах. Очевидно, юридичні та організаційно-правові форми власності утворюють правову систему власності, де юридична власність як сукупність відповідних форм визначає зміст системи, що виявляється в організаційно-правових формах суб'єктів господарювання, наприклад в акціонерних.

Зміст правової системи власності визначає економічна система власності. Виникає питання, чи можна розглядати економічну систему власності з точки зору категорій “зміст” і “форма”? Якщо так, то що є змістом, а що — формою? На думку О. Амоші та Л. Тараш, для розкриття економічної природи відносин власності можуть бути використані як політекономічний, так і інституціональний підходи [2].

Історично розвиток відносин щодо присвоєння засобів і результатів виробництва відбувався від індивідуального до суспільного способу присвоєння. З точки зору діалектики, з основного економічного протиріччя випливають протиріччя між індивідуальним і суспільним способами виробництва та присвоєння, які властиві макроекономічним системам будь-якого типу. Очевидно, індивідуальний і суспільний характер присвоєння визначають форми економічної власності та є відповідною класифікаційною ознакою.

Між тим існує специфічний вид власності — власна робоча сила безпосереднього виробника. У результаті її поєднання із засобами виробництва між відповідними власниками виникають виробничі відносини щодо присвоєння результатів праці безпосередніх виробників (результатів виробництва). Тому розрізняють трудову і нетрудову власність.

Надзвичайно складно чітко розмежувати трудову та нетрудову власність. Наприклад, якщо власник факторів виробництва безпосередньо бере або не бере участі у процесі виробництва, але є власником праці найманих робітників, то це характерне для нетрудової власності.

Отже, слід розрізнити індивідуальну та суспільну, трудову і нетрудову форми економічної власності. Протиріччя виникають між індивідуальною та суспільною, трудовою і нетрудовою формами економічної власності. Їх змістом виступає відповідний характер присвоєння, що, у свою чергу, служить класифікаційною ознакою. Сукупно індивідуальна та суспільна, трудова та нетрудова власності утворюють систему форм економічної власності (рис. 1).

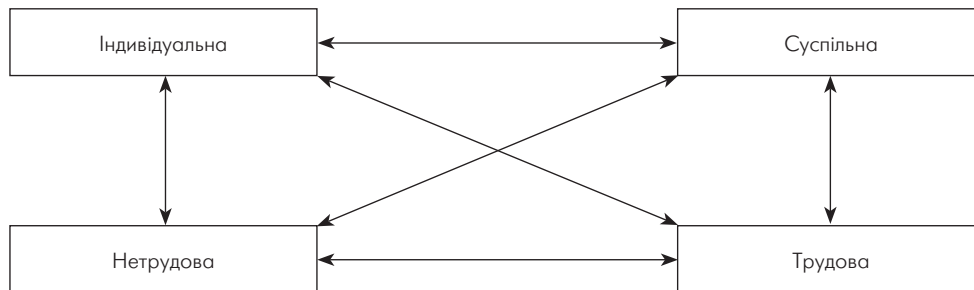

Рис. 1. Система форм економічної власності

Якщо законодавчим шляхом право володіння закріпити за суспільством, то виникає суспільна юридична форма власності. Закріплене законодавчим шляхом індивідуальне право володіння дозволяє розпоряджатися і користуватися засобами виробництва лише деякій частині членів суспільства. У результаті виникає поняття приватної власності, яке С. Мочерний визначає як "... власність, що належить окремії особі, максимум — сім'ї" [7, 244]. Таким чином, слід розрізняти суспільну і приватну юридичні форми власності, де класифікаційною ознакою є суспільне або індивідуальне право володіння засобами виробництва.

У практиці господарювання та в західній теорії приватним вважається все, що не є державною (територіальною) власністю. У довідковій літературі такої думки дотримуються і А. Азріліян, і А. Борисов [3; 4]. У результаті багато вчених, наприклад, академік РАН М. Петраков [17], Л. Кузьменко і Л. Червова [5], цілком справедливо вважають, що все різноманіття форм власності можна звести до двох видів — приватної та

суспільної власності. З цієї точки зору розглянуті вище юридичні форми власності є їх структурними елементами і сукупно утворюють систему юридичних форм власності, де з діалектичної точки зору приватні та суспільні форми відображають суперечливість такого системного утворення, а колективна власність — його єдність. У ній рушійною силою подальшого розвитку системи відносин економічної власності є протиріччя між частковою та сумісною колективною власністю (рис. 2).

Відносно системи юридичної власності господарський механізм виступає в ролі надбудови. До нього, на думку С. Мочерного, з одного боку, "... безпосередньо входять конкретні управлінські форми виробничих відносин (економічної власності)", з другого — "... форми і методи організації виробництва" [7, 270]. У практиці господарювання існує безліч комбінацій юридичних форм власності. Наприклад, часткова колективна здатна набувати форми акціонерної власності, де індивідуальне право володіння може обмежуватися постійною кількістю власників (закритого типу).

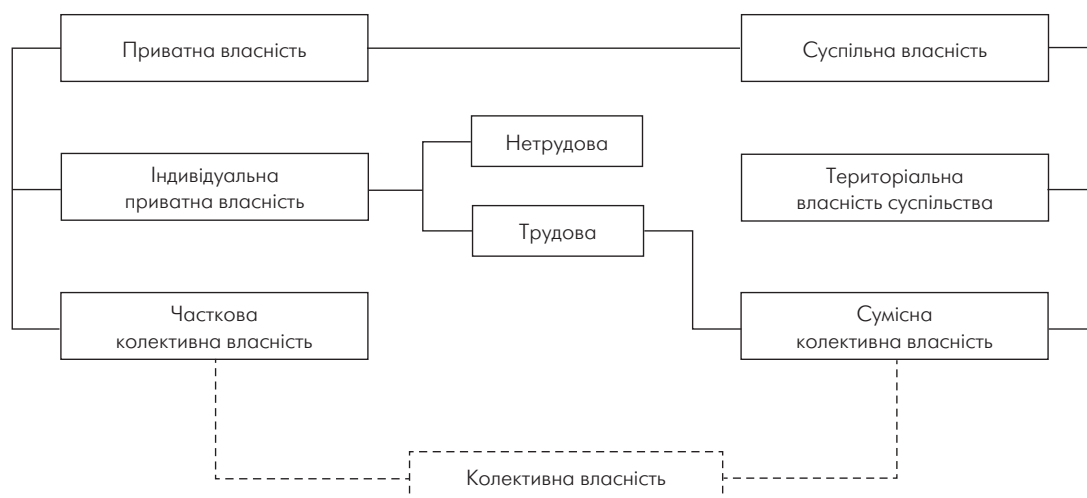

Рис. 2. Система юридичних форм власності

Разом з нею в акціонерному товаристві може брати участь і державна та інші юридичні форми власності. Можливо, через те у підручнику з економічної теорії за редакцією В. Базилевича розглядаються комбіновані форми власності як об'єднання підприємств різних форм власності [10, 77–85].

У кожній країні через розбіжності в чинному законодавстві організаційно-правові форми підприємницької діяльності мають свої специфічні особливості організації. У зв'язку з цим вони можуть дещо відрізнятися. Тому далі організаційно-правові форми підприємницької діяльності доцільно класифікувати в узагальненому вигляді з урахуванням найбільш використовуваних в економічній літературі термінів.

З точки зору господарського механізму, суб'єкт господарювання виникає в результаті поєднання факторів виробництва — засобів виробництва та робочої сили. Якщо при такому поєднанні утворюється індивідуальна приватна трудова власність, де власником є один член суспільства, то виникає організаційно-правова форма — приватний підприємець. Приватний підприємець може найняти власників власної робочої сили (найманих робітників). Однак права володіти засобами виробництва вони не мають. Це право може з'явитися при сімейному виробництві, але ознака індивідуального права володіння залишається, оскільки кожний член родини має право на певну частину власності. Тим не менш у такому випадку тільки один із членів сім'ї може зареєструватися як приватний підприємець.

Приватний підприємець — це організаційно-правова форма підприємницької діяльності з невеликими масштабами виробництва без права найманих робітників володіти засобами виробництва.

Приватне підприємство — це організаційно-правова форма підприємницької діяльності без права найманих робітників володіти засобами виробництва з відносно великими масштабами виробництва й індивідуальним правом власності, що може реалізовуватися на частковій основі.

Якщо в організаційно-правовій формі підприємницької діяльності право володіти засобами виробництва належить трудовому колективу, то виникає колективне підприємство. Тут можливі такі варіанти реалізації права володіння:

- засоби виробництва належать трудовому колективу на частковій основі;
- засоби виробництва належать трудовому колективу на сумісній основі.

Таким чином, колективне підприємство — це організаційно-правова форма підприємницької діяльності з частковим або сумісним правом трудового колективу володіти засобами виробництва.

Сумісне право трудового колективу володіти засобами виробництва реалізується і на підприємствах, що знаходяться у територіальній власності суспільства. Однак воно неповне, оскільки в цьому випадку трудові колективи є тільки частиною суспільства. Звідси “розмитість” права користування. Разом з тим право розпорядження повністю належить відповідним територіальним органам влади. Це і є класифікаційною ознакою підприємств із територіальною власністю суспільства.

Отже, підприємство з територіальною формою власності суспільства — це організаційно-правова форма підприємницької діяльності, де право розпорядження повністю належить територіальним органам влади.

Подальше розширення масштабів виробництва може відбуватися шляхом об'єднання факторів виробництва розглянутих вище суб'єктів підприємницької діяльності у підприємницьке товариство в різній комбінації їх організаційно-правових форм. Слід зазначити, що об'єднання колективних підприємств із сумісною власністю теоретично можливе. Однак практично здійснити це важко, оскільки істотно ускладнюється право розпорядження засобами виробництва і користування його результатами через великомасштабність виробництва, особливо якщо підприємства різномірні за видами економічної діяльності.

Очевидно, що в інших варіантах об'єднання неможливо одержати підприємницьке товариство із сумісною власністю. Тому об'єднання будь-яких організаційно-правових форм підприємницької діяльності здійснюється на частковій основі. Це і виступає класифікаційною ознакою об'єднань суб'єктів господарювання. Таким чином, підприємницьке товариство — це об'єднання суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм підприємницької діяльності на частковій основі.

Способи організації юридичних форм власності суб'єктів господарювання, що розглянуті вище, являють собою систему організаційно-правових форм підприємницької діяльності (рис. 3).

Сукупно системи форм економічної власності (рис. 1), юридичних форм власності (рис. 2) й організаційно-правових форм підприємницької діяльності (рис. 3) утворюють системну тріаду форм власності.

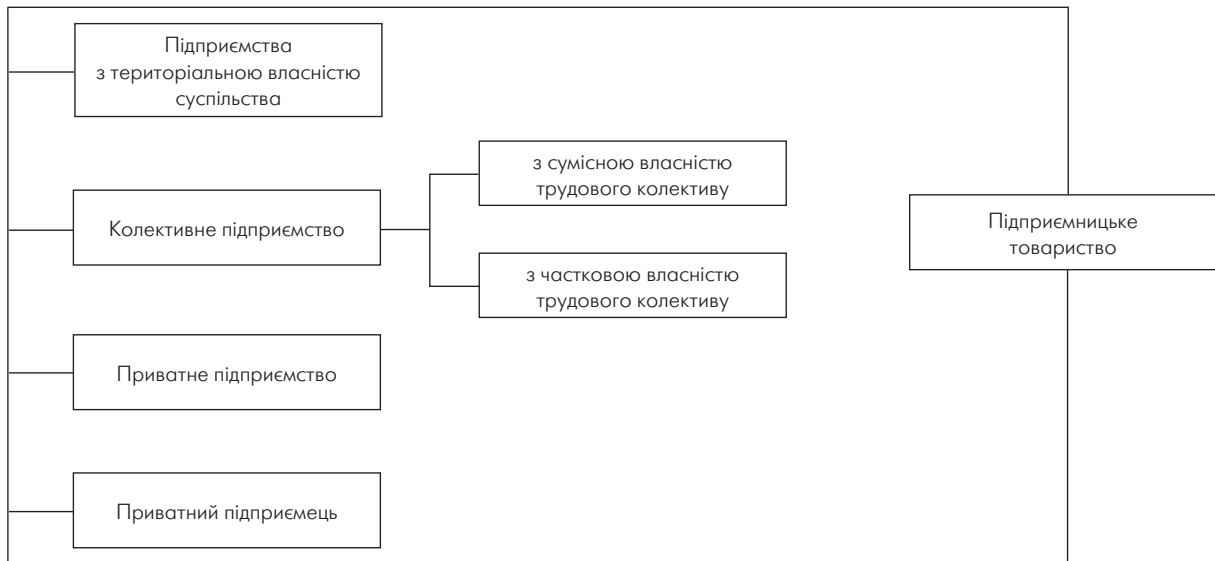

Рис. 3. Система організаційно-правових форм підприємницької діяльності

Резюмуючи все зазначене, можна навести такі докази на користь об'єктивності вдосконаленої системи класифікації форм власності:

1) запропонована класифікація не суперечить існуючим поглядам на класифікацію, а лише їх систематизує. Тут слід відзначити, що цілком зрозумілою стає точка зору, при якій колективна власність розглядається як проміжна між приватною та суспільною формами;

2) запропонована класифікація не суперечить теорії прав власності, на основі якої будуються правові системи багатьох розвинених країн, і яка не відкидає економічного змісту власності, а лише акцентує увагу на необхідності та можливості регулювання її правових відносин;

3) запропонована класифікація дає можливість розмежувати трудову і нетрудову форму в колективній та індивідуальній власності. Вирішення цієї проблеми надзвичайно важливе, оскільки саме з нею пов'язана проблема відносин аутсайдерів та інсайдерів у частковій колективній власності, особливо якщо інсайдером є керівник підприємства. Із цією проблемою також пов'язане і домінування бізнес-груп в економіці України, оскільки в результаті тиску на дрібних власників, як це відбувалося після "ваучеризації", їх частина поступово перейшла до великих власників;

4) до запропонованої класифікації цілком вписуються різного роду акціонерні підприємства, кооператив, корпорація, господарське товариство, командитне товариство тощо, які згадуються в економічній літературі та подані у відповідних законодавчих документах не тільки України, а й інших країн;

5) запропонований поділ колективної власності на часткову й сумісну є прогресивним з точки зору розвитку макроекономічної системи, оскільки якісно розвиває протиріччя у системі юридичних форм власності;

6) виокремлення в колективних формах сумісної власності трудових колективів дає можливість обґрунтувати відмінність моделі змішаної економіки від народної, де вона є розпізнавальною ознакою, й подолати кризу теорії демократизації капіталу, що визнає тільки розвиток часткової власності трудових колективів;

7) нарешті, запропонована система класифікації форм власності дає можливість розглядати ефективність розвитку економічних (макро- і мікро-) систем з точки зору розв'язання протиріч, які виникають між формами власності.

Розвиток економічних систем залежить від розвитку відносин економічної власності в діалектичній єдності із продуктивними силами. Їх основними елементами є люди як робоча сила, і засоби виробництва, "... які забезпечують перетворення речовини природи відповідно до потреб людей ..." [7, 115], тобто виробляють суспільно корисний продукт. Виникаючі протиріччя між людьми щодо його присвоєння відображаються в системній тріаді форм власності. Як було зазначено вище, в економічній системі власності вони виражаються між відповідними формами власності (індивідуальною та суспільною, трудовою та нетрудовою).

Протиріччя у правовій системі власності виникають між різними юридичними формами власності. Наприклад, між індивідуальною приватною та частковою колективною формою, як

відносини між дрібними і великими виробниками з приводу присвоєння частини ринку, що відбувається на результатах виробництва, а отже, і на відносинах їх присвоєння. В організаційно-правових формах підприємницької діяльності протиріччя щодо присвоєння можуть виникати між власниками однієї тієї самої юридичної форми власності. Наприклад, у підприємницькому товаристві, заснованому індивідуальними приватними підприємцями. Якщо підприємницьке товариство включає інші юридичні форми власності, наприклад, територіальну власність суспільства й індивідуальну приватну власність, то протиріччя з приводу привласнення результатів виробництва більш складні. Однак у будь-якій формі підприємницького товариства завжди виникає проблема “мінорних” і “мажорних” акціонерів.

На підприємстві з сумісною власністю трудових колективів також виникають певні протиріччя, але вони вже принципово відрізняються від існуючих в інших організаційно-правових формах підприємницької діяльності, де право привласнення результатів виробництва базується на праві володіння засобами виробництва. При сумісній власності розподіл результатів виробництва здійснюється за трудовим внеском кожного члена трудового колективу. Однак розподіл здійснює сам трудовий колектив. Таким чином, виникає протиріччя між особистим трудовим внеском у колективний результат і самим колективним його розподілом. Як було зазначено вище, змістом такої юридичної форми є трудова економічна форма власності. Це не означає, що на підприємстві з сумісною власністю трудових колективів не може виникнути нетрудове привласнення, наприклад, при недосконалій системі розподілу або недобросовісності управляючих. Однак це проблема механізму розподілу результатів виробництва.

Протиріччя щодо привласнення результатів виробництва при сумісній власності трудових колективів регулюються набагато легше, ніж при інших формах володіння засобами виробництва, і вони не є антагоністичними. Це зумовлено тим, що регуляторний механізм розподілу є надбудовним відносно права володіння засобами виробництва, за яким здійснюється розподіл при інших формах власності. Однак у будь-якому разі, якщо структурні протиріччя досягають критичного рівня, в економічній системі виникає криза. Очевидно, щоб вона не виникла на макрорівні, структура власності на засоби виробництва має бути збалансованою.

Література

1. Закон України “Про власність” № 697-XII від 7 лютого 1991 р. // ВВР України. — 1991. — № 20. — Ст. 249.
2. Амоша А. И. Понятие акционерной собственности в системе политэкономического и институционального подходов / А. И. Амоша, Л. И. Тараш / Науч. труды Донецк. нац. техн. ун-та. Сер. Экономическая. — Донецк: ДонНТУ, 2006. — Вып. 103–1. — С. 100–107.
3. Большой экономический словарь / Под ред. А. Н. Азрилияна. — 2-е изд., доп. и перераб. — М.: Ин-т новой экономики, 1997. — 864 с.
4. Борисов А. Б. Большой экономический словарь. — М.: Книжный мир, 2004. — 895 с.
5. Кузьменко Л. М., Червова Л. Г., Дорофеева А. А., Медведев Д. Н. Государственный сектор в экономике Украины: Моногр. / НАН Украины. Ин-т экономики пром-сти. — Донецк, 2007. — 256 с.
6. Чумаченко Н. Г., Червова Л. Г., Кузьменко Л. М. и др. Государственный сектор промышленности в системе экономического регулирования: Моногр. / НАН Украины. Ин-т экономики пром-сти. — Донецк, 2003. — 330 с.
7. Економічна енциклопедія: У 3 т. / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. — К.: Академія, 2000. — Т. 1. — 864 с.
8. Економічна енциклопедія: У 3 т. / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. — К.: Академія, 2000. — Т. 2. — 848 с.
9. Економічна енциклопедія: У 3 т. / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. — К.: Академія, 2000. — Т. 3. — 952 с.
10. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В. Д. Базилевича. — К.: Знання, 2006. — 631 с.
11. Запорожан А. Я. Экономическая реализация собственности в рыночной экономике: Дис.... д-ра экон. наук: спец. 08.00.01 / Рос. акад. гос. службы при Президенте РФ. — М., 2003. — 352 с.
12. Каменецкий В. А. Собственность в XXI столетии / В. А. Каменецкий, В. П. Патрикеев. — М.: Экономика, 2004. — 315 с.
13. Коуз Рональд Г. Нобелевская лекция (1991): Институциональная структура производства // Экономическая теория. — 2005. — № 4. — С. 55–70.
14. Основи економічної теорії: Навч. посіб. / За ред. В. Д. Жидченко. — Донецьк: ТОВ “АЛАН”, 2003. — 428 с.
15. Чухно А. А., Ещенко П. С., Климко Г. Н. та ін. Основи економічної теорії: Підручник / За ред. А. А. Чухна. — К.: Вища шк., 2001. — 606 с.
16. Павлишенко М. Про відокремлення влади від бізнесу // Економіка України. — 2007. — № 2. — С. 53–61.
17. Петраков Н. Отношения собственности: анализ трансформации в переходной экономике // Проблемы теории и практики управления. — 2005. — № 2. — С. 13–20.
18. Полуянов В. П. Формирование многоукладности в экономике Украины: цели и результаты. — Донецк: ИЭП НАН Украины, 2000. — 80 с.
19. Цивільний кодекс України № 435-IV від 16 січня 2003 р. // Офіц. вісн. України. — 2003. — № 11. — Ст. 461.
20. Экономическая теория (политэкономия): Учебник / Под общ. ред. акад. В. И. Видяпина, акад. Г. П. Журавлевой. — М.: ИНФРА-М, 1997. — 560 с.

Вдосконалена система класифікації форм власності дає можливість розглядати ефективність розвитку економічних систем з точки зору розв'язання протиріч, які виникають між формами власності.

Усовершенствованная система классификации форм собственности позволяет рассматривать эффективность развития экономических систем с точки зрения разрешения противоречий, возникающих между формами собственности.

Improved classification of ownership allows us to consider the efficiency of economic systems in terms of resolving conflicts that arise between the forms of ownership.

Надійшла 5 лютого 2011 р.